la humanitat

Director: Lluís Companys

Redacció i Administració Pelai, 56, 2.er

Telèfons 16407 i 16408

Imprenta: Carrer de Bot, 21

Any I — Barcelona, 26 de desembre de 1931 — Núm. 42

Dues edicions diàries

Una altra "star" de Hollywood a Europa

La "estrella" nordamericana Josephine Duun, que ha anunciat el seu viatge a Europa. Amb l'artista viatgen dos secretaris, dos mecanògrafes, tres cambreres i un majordom. I suposem que també es portarà el marit de tanda.

Ha estat descoberta a Stuttgart la casa nadiua de Hegel

El director dels Arxius municipals de Stutgart, doctor Stenzel, acaba de descobrir en la vella ciutat la casa nadiua del cèlebre filòsof Hegel, del qual es va celebrar recentment el centenari. La casa està situada al número 53 del carrer Eberhard i era la llar de la seva família materna. Fins ara hom estava convençut que Hegel havia vist la llum en un altre indret, al número 7 del carrer de Lange, havent-se posat fins i tot en aquest lloc una placa commemorativa. El seu compatriota, el poeta Schiller habità també en una casa veïna de la que ha estat fixada inequívocament com a llar del discutit i cèlebre filòsof.

Els dretistes de Reus, intervenen en els afers de Barcelona

"Foment", de Reus, publica el següent article, titulat "L'Ajuntament de Reus es fica allà on no el demanen, amb motiu de la dimissió del senyor Anguera de Sojo".

"El regidors de la majoria consistorial, integrada de radicals, autonomistes i Acció Catalana, amb els vots favorables del regidors de la Lliga, aprovaren en la sessió ordinària d'ahir de l'Ajuntament, una proposició acordant telegrafiar al Govern la satisfacció de la Corporació per haver ratificat la confiança a Anguera de Sojo en el Govern civil de Barcelona, i telegrafiar al governador dimissionari el desig de la que continui exercint el Govern civil de Barcelona.

Els regidors de "Foment" s'hi oposaren i votaren en contra.

Ço acordat pel contuberni polític que integra la majoria consistorial, junt amb els regidors de la Lliga, és quelcom que no resisteix el més petit anàlisi, en el punt de mira polític que es vulgui. Es la invasió d'una esfera jurisdiccional que no li és pròpia a l'Ajuntament de Reus; és entregar la ciutat de Reus al ridícul, per un excés de zel imperdonable, fill de la passió política. ¿Què té a veure amb Reus el governador civil de Barcelona? Quina jurisdicció és la seva que pugui fer-se extensiva o ultrapassar els límits de la provincia de Barcelona? ¿Què n'ha de fer, per tant, l'Ajuntament de Reus del plet del Govern civil de Barcelona? ¿Qui l'autoritza per prendre-hi partit, per decantar-se en favor o en contra de tal o qual governador?

Es senzillament intolerable, doncs, que aquesta barreja política informe que té per aglutinant l'odi als homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya, hagi aprofitat aquesta avinentesa per a posar a Reus en ridícul. En bona-hora que haguessin esplaiat el seu odi, particularment, o des de llurs cledes polítiques, però no emprant el nom de la ciutat, no en nom de l'Ajuntament de Reus el qual ha d'estar més alt i ha de mostrar-se més equànim en tals o semblants avinenteses. Barrejar el nom de Reus en aquestes petites passions inconfessables, és un títol més que suficient per a incapacitar-se per a regir els destins de la nostra volguda ciutat, digna de millor sort."

Del moment polític

Al marge de la dimissió del senyor Anguera de Sojo / Una ofensiva contra Catalunya / Cal que els republicans estiguin previnguts per a defensar el sentit de la revolució i les llibertats de la nostra terra / ¡Visca la República...!

Diu "Justicia Social":

"Els catòlics són gent especial i incorregible. Volen fer creure als seus ramats que en demanar la renúncia d'Anguera de Sojo "tota la influència i tot el poder polític de la nostra Generalitat siguin hipotecats a benefici de la F. A. I."

Això és tan imbècil que sols un catòlic pot suposar-ho i sols un catòlic pot empassar-s'ho.

Però, no es tracta d'una deducció ingènua. Es va molt més enllà. Es disposa l'esperit dels creients per a preparar, justitfican-t'ho "a priori", *un crim d'alta traició envers Catalunya.*

Diu "El Matí", a continuació de les ratlles transcrites: "A tal punt podien arribar les coses... que haguessim de veure com fos de Catalunya mateix que eixisin els clams més estridents contra l'aprovació de l'Estatut".

Catalunya és la clerecia?

Catalunya és l'Església?

Si Catalunya, per l'expressió sobirana de la majoria, es decideix per un règim laic i de justícia social ¿ja no mereix el reconeixement de la seva llibertat, la plena recuperació dels seus drets?

¿Quins catalans són aquests i quina mena de catalanitat els inspira quan per damunt de Catalunya posen la secta i els mesquins interessos de classe?

Bo és que llencin la careta i es presentin tal com són..."

* * *

També els homes de la Lliga deien: Monarquia? República? Catalunya!

Però han estat els darrers defensors de la monarquia borbònica que va prendre, per un acte de força, els darrers records de les llibertats de la pàtria.

I no han volgut ara, en canvi, votar la Constitució que dóna entrada a les nostres preuades reivindicacions, perquè aquesta Constitució consigna el laicisme, l'expulsió dels jesuïtes i la sotsmissió de les congregacions religioses.

Abans que tot domina en aquests homes un sentiment de dreta.

* * *

El Foment del Treball Nacional ha cursat al cap del Govern el telegrama següent:

"Confirmada dimisión irrevocable Sr. Anguera de Sojo, Fomento Trabajo Nacional, nombre propio y numerosas entidades, expresamos sentimiento causa renuncia dignísimo gobernador civil, víctima maniobra determinado partido político. Rogamos encarecidamente Gobierno elija para cargo vacante persona neutral, prestigiosa, desligada directa e indirectamente compromisos partidos, singularmente de tutela que quiere ejercer sobre vida pública Cataluña conglomerado político que pueblo barcelonés cada vez se siente mès distanciado. Con nuestra protesta por lo ocurrido, confiamos energía Gobierno para salvaguardar intereses Barcelona y prestigios República contra repetición esas maniobras condenadas por toda opinión sensata. Saludale atentamente. Bosch-Labrús, presidente."

Aquest "conglomerado político" vol dir "Esquerra Republicana de Catalunya.

Vol dir, l'emoció, l'ànima, el tremp i el sacrifici revolucionari.

Ells, els senyors que ara afalaguen al governador, són els que aplaudien i festejaven als homes de la dictadura. Són els vells palatins d'Alfons XIII, els monàrquics.

Vençuts, els que combatien a la República, ara pidolen i s'atancen a un govern els homes del qual lluitaren amb nosaltres per a portar la República, i conspiraven i anaven a la presó, amb gran goig d'aquests elements que ara volen atribuir-se la representació de l'opinió pública.

Són els mateixos que alentaven a Martínez Anido i Arlegui, culpables de la història vil i sagnant de l'ordre públic a Catalunya. I gosen parlar de "opinión sensata"!

Gosen dirigir consells a un Govern de figures revolucionàries, cada un dels homes del qual han combatut amb violència!

Es ben cert que la Revolució encara no s'ha realitzat. No fóra tan audaciosa i tan ràpida la presentació orgullosa dels elements anti-revolucionaris. Però que vagin en compte. Tal vegada si de res s'ha patit és d'un excés de prudència i de bondat o generositat. Que vagin amb compte...

* * *

El tinent d'alcalde senyor Joan Casanovas ho ha dit amb frase encertada:

"Es contra les forces reaccionàries que emparen Anguera de Sojo que el poble va fer la revolució".

I que si és necessari la tornarà a començar. El que mana aci és el poble, la voluntat popular, a la qual tots han de retre acatament, perquè estem en un règim liberal, representatiu i democràtic.

Visca la República!... Heus aci un crit que ell tot sol molesta i ofen les oïdes d'aquests senyors. Visca la República! Abans, quan el cridàvem, vosaltres ens perseguíeu, ens feieu empresonar. Visca la República!; i no l'atansareu, per a falsejar-la. No la dominaran els frares, ni els burgesos. Es la República que nostra Catalunya, nostra democràcia, somniava i desitjava. Es la República, ho enteneu?, o sigui: és el règim de dret que vosaltres odiàveu i que encara odieu en el fons de l'ànima.

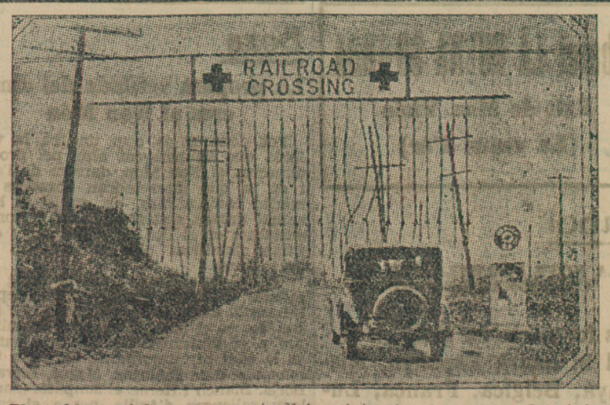

El problema dels passos a nivell inquieta el món sencer. Per tot arreu les desgràcies que la seva subsistència ocasiona són considerables. L'única solució, la supressió dels mateixos, ja per ponts superiors o per passos inferiors, és difícil aplicar-la pel cost grandiós que per a les empreses significa. I mentre aquesta solució no arriba, l'enginy inventa procediments per a evitar desgràcies, per mitjà d'avisos als automobilistes, que els assabentin del perill d'una manera indubitable.

Heus aci un dels procediments posats en pràctica als Estats Units, que dieun dóna excellents resultats.

Les conseqüències de la crisi

Als Estats Units, el preu dels regals està limitat a un dòlar

Els americans celebraran enguany el "Nadal del dòlar", nomenat així per la raó de que la majoria de famílies han decidit aquest any a un dòlar per cada infant el preu dels obsequis oferts. Els establiments americans han cuidat de presentar innombrables objectes que emplenen els aparadors sota l'etiqueta següent: "Preu únic: 1 dòlar". La moda infantil es manifesta, aquest any, als Estats Units favorable a les nines de drap per a les nenes i a petits vehicles de tota mena per als nens. Es remarca, per altra part, que les joguines de luxe són molt poc demanats. A Washington, Peggy i Peter, néts del president, organitzen una "Christmas-party" en favor d'un centenar de nens.

A Nova York, el Nadal de 1931 haurà estat un Nadal particularment sec a causa de les grans precaucions preses pels agents de la prohibició. Tots els clubs de nit, que havien aconseguit fer grans provisions d'alcohol, han estat minuciosament registrats ahir i, en el sol districte comprès entre els carrers 39 i 53, han estat requisats 50.000 litres de licor destinats a celebrar platxeriosament la revetlla, sense perjudici de l'arrestament d'un centenar de persones que es trobaven en els esmentats llocs.

cadadia...

Butlletí del temps

Aquesta nit passada, Barcelona — A. M. D. G. — ha estat com un immens ventrell. Tothom anava vle de pollastre i de torrons. Tothom somreia beatificament.

Els teatres eren plens i totes les comèdies tenien èxit, àdhuc les més idiotes. Aquestes, però, d'un quant temps ençà, són les que sempre tenen més èxit.

Els cafès són plens. I els music-halls. ó els cinemes. I els balls públics.

Avui, l'acte segon de la fartanera mistico-pessebrista, passarà com cada any: amb l'alegria tranquilla de cada any.

Un ciutadà que honora a Barcelona

No coneixem el nom d'aquest ciutadà. No sabem qui és aquest ciutadà.

Però aquest ciutadà, negant-se a donar el seu nom, ha enviat mil pessetes als presos de la Model.

Heus aci un gest generós, nobilíssim .Heus aci un gest exemplar que, llastimosament servirà d'exemple a molt pocs.

I heus aci un ciutadà que honora Barcelona.

Comentaris

—Es estrany que aquests dies de Nadal no hagin actuat els "sense feina".

Ja han actuat; a sou d'Acció Catalana, per anar a deixar targa d'adhesió al senyor Anguera de Sojo, el dignissim i honorable governador que pot apuntar-se èxits com el dels funerals de don Jaume de Borbó, que costà la vida a Antoni Borrell, i la manifestació del dia de la Purissima.

LA HUMANITAT envia a París, per tal de fer interviùs amb rellevants personalitats i informacions sobre l'actualitat europea, al volgut company Josep Fontbernat, el qual sortirà el vinent dilluns, en avió

UNA MINYONA RECOMANABLE

Ha estat detinguda a Madrid una Raffles femenina

Els agents de la policia madrilenya Gregori Sànchez Hasla i Pere Mendoza Villajos procediren a detenir a una dona de 39 anys, sense domicili, que s'anomena Magdalena Benedí Horta. Aquesta "senyora" es dedicava a llogar-se com a criada de servei; entrava a la casa, hi romania un parell o tres de dies i do sobte es feia fonedissa. Els senyors vinga cercar-la per tot. També de sobte, però, es donaven compte de que del bufet havia desaparegut la plata, de l'armari les joies i, d'allí on fossin, els diners. Plovien les denúncies a la policia. Aquesta la cercava inútilment mentre un altre jutjat ja havia de començar un sumari o altre relacionat amb aquesta professora diplomada del furt.

Els dos agents de policia esmentats es posaren a la barretina en detenir, almenys fos per l'honor del "cuerpo", aquesta traducció femenina i madrilenya del "Raffles" llegendari.

Es posaren, doncs, els policies a la tasca. Ignorem el temps que la pista va ésser seguida, les vegades que es devia perdre i tornar a trobar. Probablement el protagonista de Conan Doyle no hauria estat més fi, puix que abans d'ahir al carrer de Sant Raimundo va ésser detinguda la "pàjara".

En aquest carrer la nostra protagonista hi tenia llogada una habitació que li servia de catau. En ella s'hi amagava durant tres o quatre dies després d'haver exercit la seva honorable professió. En esser detinguda els dos agents que la "pringaron" li trobaren 83 resguards de cases de compra-venda.

Portada a la Comissaria hom comprovà que aquesta individua havia complit comdemna d'alguns anys a la presó d'Alcalà d'Henares, havent-se acollit a l'últim decret d'indult promulgat amb motiu de l'adveniment de la República i d'aquesta data fins l'hora mateixa d'ésser detinguda —a la mestressa del pis li va "escamotejar" 18 papeletes de pignoració— havia realitzat els següents robatoris:

El dia 3 d'agost de casa de donya Paula Granda, Fuencarral, 141, furtà 750 pessetes, alguns vestits i documents d'importància. El dia 4 de la casa de donya Cristina de la Rou Càmara de Alvarez, carrer del Gato, 9, 350 pessetes. El dia 16 del mateix mes, de la casa de donya Victòria Traguas, Preciados, 37, 450 pessetes. El dia 24 d'octubre de la casa de donya Maria Rosa Prieto Miguel, Santa Isabel, 45, furtà una maleta i joies de molt valor. El 7 de novembre, de la casa del senyor Antoni Alcaide, Velàzquez, 28, un rellotge i algunes joies. El 21, de casa el senyor Josep de la Morera, Cristòbal Bordiu, 5, robés i joies per valor de 3.000 pessetes, i finalment, el 23 del mateix mes, de casa del senyor Mateo Cañedo, General Portier, 3, s'emportà joies i efectes per valor de 5.000 pessetes.

Tots els perjudicats, enviats a cercar han reconegut a la gran Magdalena com a la persona que els va perjudicar.

El senyor La Morera no tan solament va reconèixer-la a ella sino que, més fàcilment encara, l'abric que la Magdalena portava.

La major part dels objectes sostrets, però, han estat recuperats per la policia.

Tots els jutjats de Madrid tenien reclamada per robatoris a la Magdalena Benedí.

Les dretes volen apoderar-se de la República

Les dretes s'han convençut que anant obertament contra el nou règim no recollirien més que desenganys i disgustos. Han vist clarament que la República és prou forta per a resistir les seves embranzides sense ni tan solament trontollar i que té prous homes per a defensar-la de qualsevol agravi. I davant d'això, per a no malgastar temps ni força, han emprat una nova tàctica, com pot veure's en fullejar tan solament els diaris cavernícoles. Ja no parlen de l'efemeritat del règim. Ja no llancen atacs contra aquest. Ja es conformen amb la República... Ara, la tàctica que han iniciat és apoderar-se d'aquesta.

S'inicia la constitució d'un bloc de dretes republicanes, fondament reaccionari. Hom parla del reintegrament a la política activa de Cambó i altres polítics procedents de la monarquia, prèvia un acatament al règim. Volen, en una paraula, lliurar la República conquistada pel poble, filla d'un moviment essencialment esquerrà, renovar a les dretes catòliques, a la gent d'ordre, a les "forces-vives", al sector ultra-conservador de la nostra societat. I un cop en mans de les dretes el Govern i el Parlament, ¿qui ens respon de que no hi hagi un Borbó molt a prop de la frontera?

No és que es neguin les forces d'esquerra, en apuntar aquesta temença, a que actuïn i s'organitzin i lluitin pel seu ideal les dretes de tots els matisos. Tenen un dret perfectíssim a actuar a la vida pública, però cal no refiar-se massa dels seus propòsits, davant de la tàctica empresa. L'obra revolucionària del país que foragità al monarca i convià l'estructura del règim constitucional espanyol, no pot ésser desfeta, amb una senzilla maniobra política, per aquells que fins ara han figurat, servils, al costat de l'ex-rei i dels dictadors. No pot ésser lliurada a la clerecia la República implantada pel vot del poble...

Cal fixar-se en que tot els serveix d'excusa, a les dretes en conxorxa, per a donar la batalla. La Constitució els dóna peu per a emprendre la campanya revisionista, oblidant que estan en minoria per la voluntat popular, i que la llei fonamental de l'Estat ha estat votada per la immensa majoria de la Cambra. La qüestió catòlica els ha facilitat emprendre una campanya verinosa, sectria, del tot impròpia dels temps que correm i que ens posa en ridícul davant d'Europa. I ara, la insistència en mantenir un governador cavernícola, divorciat en ideari i en procediments amb el sector polític que, pels vots del poble té la responsabilitat del Govern a Catalunya, els ha llençat a una altra compacta ofensiva, en la qual coincideixen monàrquics, clericals, lliguers, "publicitaris", jaumins i "vanguardistes".

La República reconeixerà tots els drets. Els reaccionaris podran fer sentir la seva veu sempre que no es moguin de les fites de la llei. Però podran permetre les esquerres que el règim caigui en mans dels qui volen el seu desprestigi.

Capitalistes, tanmateix...

Quan hom redacti el nou Codi penal que ha de regir-nos, entenc que caldria introduir-hi un article que digués poc més o menys: "Seran castigats amb la mateixa prevista pels casos d'intent manifest d'estafa o estafa frustrada, tots aquells que denunciïn haver estat víctimes dels fets delictius, vulgarment coneguts per "timos" de l'enterro, perdigons, misses... etc.... etc...."

Això no té discussió. Tot aquell que delata la mala acció d'un altre que prometent-li fabulosos guanys se li ha quedat amb el seu, no és, en el fons, més que un timador frustrat. El pagès, la minyona o la vella missaire que corren a casa seva, per invitació d'un desconegut, a cercar allò que posseeixen, i fins i tot, sovint ho treuen de la Caixa d'Estalvis, es proposen clarament lucrar amb el que ells creuen la innocència del que els incita a guardar aquelles riqueses. No és poc ni gaire bonic — pensen — embutxacar-nos unes quantes mils pessetes a canvi de les poques centes que aquest pobre illús ens exigeix com a penyora!... I conseqüent amb aquesta doctrina, un dia i un altre dia la baixa ambició mesquina de la gent de poc lluc engreixa i satisfà els que pesquen en aigües tèrboles...

Tanmateix, això té una certa explicació, que deuria inclinar els jutges a la benevolença quan els protagonistes són gent de poca cultura, amb escassa experiència del que són negocis. Allò que no té explicació, ni ningú és capaç de justificar-ho, és que personalitats solvents de la indústria, amb establiment obert, gents que per obligació deuen saber el que és la vida i el que són els afers, escoltin determinades històries i es prestin a jugar brut. I arribin fins a servir de còmplice a l'expoliació d'un pretès maniàtic i arribant a la inconcebible baixesa de consentir en actuar de jugador d'avantatge, emparats sempre en la suposada anormalitat de l'adversari i en la fingida simpatia de qui, simulant afavorir el timat, opera de concert amb el timador... Capitalistes tanmateix...

Davant de fets com el que ens suggereix aquest comentari, nosaltres — si fóssim qui — procediríem amb mà de ferro. Entre el lladre que roba perquè és lladre i el robat que no és lladre perquè no pot o no en sap, no hi va pas un través de dit de diferència. J. M. FRANCES

El moment en que un aviador, confiant la seva vida a la probabilitat de què s'obri el seu paracaigudes, es llança a l'espai, té sempre una certa emoció. Ens referim a l'emoció per l'espectador, doncs de la de l'aviador, per serè que sigui, no cal parlar-ne. Aquesta fotografia, obtinguda quan les passades maniobres de l'exèrcit alemany, mostra la dosi de serenitat i valentia, que requereix el tripulant de l'aviació per a convertir-se — si bé per uns segons — en un trist punt a l'espai.

El senyor Anguera de Sojo, en insistir en la seva dimissió, dóna consells al Govern

I diu que el seu substitut hauria d'aprofitar-se dels elements reaccionaris

El senyor Anguera de Sojo també ha rebut avui els periodistes en les habitacions particulars del Governador.

En saludar-los, els ha donat còpia dels telegrames que s'han creuat amb el President del Consell. En el meu, ha afegit, es condensa tot el que jo podria manifestar.

El telegrama del President del Consell diu:

24 diciembre de 1931.

Me dice Ministro de Gobernación que V. E. insiste en dimitir Gobierno Civil de Barcelona, no obstante haberle ratificado nuestra confianza. Me permito llamar la atención de V. E. sobre el quebranto para el interés público que produciría su determinación y apelo al sentimiento del deber tan arraigado en V. E. para que con todo sacrificio permanezca en el puesto donde sirve útilmente a la República. Salúdole afectuosamente".

La resposta del senyor Anguera:

"Tengo el honor de acusar recibo a V. E. del telegrama de hoy el cual considero extremadamente honroso para mi. No necesitaria V. E., ni el Gobierno de su digna presidencia apelar al sentimiento del deber para que continuase prestando en este lugar mis modestos servicios a la República porque me bastaría la honrosa ratificación de su confianza, si no creyese que en las circunstancias políticas, aún contando con la simpatía que agradezco de una parte de la opinión de Barcelona, mi presencia en este Gobierno puede causar a la República mayor daño que beneficio. Estimo necesario ser substituido por quien a su prestigio personal, una la autoridad moral de haber sido apartado de los sectarismos [illegible] pueda aprovechar en [illegible] en beneficio de todos [illegible] de confianza en ella, que se ha [illegible] con motivo de mi inevitable dimisión. Le saluda respetuosamente.

No sempre és possible obtenir una fotografia tan sensacional com aquesta. Es refereix, segons ens diuen, al moment en què, volant pels Estats Units, dos avions fan una topada i llurs tripulants es llencen a l'espai, proveïts dels corresponents paracaigudes. Però també podria ésser que veiéssim aquesta escena en una propera pellícula. De totes maneres, la fotografia és remarcable.

Una lletra al senyor Macià

La Junta de "El Centaure", ha enviat al President de la Generalitat de Catalunya, senyor Macià la següent lletra:

"Senyor Francesc Macià. — President de Catalunya. — Honorable Sr. President: Sense cap altre títol, si no és una extensa fulla de serveis en defensa de les causes justes, aquest Ateneu, cregut de representar la consciència liberal de Sitges, s'adreça a la vostra digna autoritat, tan amorosa dels humils, i defensor ardent dels perseguits, per exuosar-li un cas afrontós per la dignitat humana.

Es tracta del conflicte de la fàbrica de ciments de Vallcarca, el qual per la parcialitat manifesta amb que ha estat tractat per l'ex-governdor, recorda el del port barceloní.

El fet és, doncs, que després d'una vaga s'acordà, en la impossibilitat de què es reintegressin a la tasca tots els obrers alhora, que tornarien al treball a mida que la fàbrica anès recobrant el ritme normal.

Han passat mesos, la fàbrica ha recobrat tant el seu ritme normal, que es practiquen hores extraordinàries, i es treballa en dies festius, i, amb tot, més de cent obrers segueixen al carrer.

Anguera de Sojo, en lloc d'obligar al propietari de la fàbrica a admetre tots els obrers, envià forces de guàrdia civil a patrullar per Sitges i Vallcarca. De resultes d'aquesta política pacificadora, quatre obrers són a la presó.

Heus aci la veritat nua i simple. Mentre, Anguera diu: "Déu guardi Catalunya", encomana al matiser la guàrdia dels catalans. Mentre hom permet que cent famílies es morin de fam, per tot consol, hom els ensenya les puntes d'un tricorni.

Us preguem, senyor President, confiats en el vostre esperit justicier, que torneu la llibertat als presos, i que permeteu que treballin els que no fretuen altra cosa.

Visqueu molts anys pel bé de la Pàtria."

INTENT DE REBELIO A LA PRESO

Els presos de la quarta galeria intenten escapar-se

Per la direcció de la Presó Celluiar de la nostra ciutat, s'ha cursat una denúncia al Jutjat de guàrdia, en la qual es delata un intent de fuga que hom atribueix als reclusos de la quarta galeria d'aquell centre penitenciari. Sembla que els funcionaris de la presó tingueren coneixement de què els reclusos d'aquella galeria projectaven una fugida collectiva. Efectuada una inspecció en aquella galeria, hom veié que en un dels soterranis els presos havien aixecat una reixa i obert un forat en el sòl, i ho havien dissimulat sota un munt de runa.

El propòsit dels pressumptes fugitius era obrir una mina subterrània que sortís a l'exterior.

Mentre el reclusos estaven a la cella, es tapà el forat (pel qual passava perfectament el cos d'un home) i fou posada de nou la reixa.

Ara s'instruiran diligències per a aclarir els que són responsables d'aquest intent de fuga.

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Barcelona, 1931-1939], 26/12/1931, pàgina 1